

بسم الله الرحمن الرحيم

شرح کامل

دعاوی طاری و ویژگی‌های آنها
(علمی و کاربردی)

مؤلف

حسین صباغیان

قاضی بازنشسته دادگستری

انتشارات جنگل

سرشناسه

: صباغیان، حسین

عنوان و نام پدیدآور

: شرح کامل دعاوی طاری و ویژگی‌های آن‌ها (عملی و کاربردی)

تألیف: حسین صباغیان

مشخصات نشر

: تهران: جنگل، جاودانه، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری

: ۲۰۸ ص.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۶۳۹-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا

موضوع

: حقوق مدنی - ایران - دعاوی - تفسیر و استنباط

موضوع

Civil Rights- - Cases- - Iran- - Interpretation and Construction :

موضوع

: رویه قضایی - ایران

موضوع

Jurisprudence- - Iran :

رده‌بندی کنگره

: ۱۳۹۵ ش ۴ ص ۲/۶۷۵ KMH

رده‌بندی دیویی

: ۳۴۸/۵۵۰

شماره کتابشناسی ملی

: ۴۶۲۰۰۷

عنوان کتاب: شرح کامل دعاوی طاری و ویژگی‌های آن‌ها (عملی و کاربردی)

تألیف: حسین صباغیان

ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه

ناظر فنی: امین لشکری

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۶

قطع و تیراژ: وزیری، ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۶۳۹-۴

[http:// www.jangal.com](http://www.jangal.com)

[email: info@junglepub.org](mailto:info@junglepub.org)

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹-۶۶۴۸۲۸۳۰

۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۶۷-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

پیش‌گفتار

در جوامع باستانی برای دادرسی یا تأمین و اجرای حق، قواعدی وضع نشده بود احقاق حق در امور مدنی مانند امور کیفری به وسیله خود افراد انجام می‌گرفت. ترتیب رسیدگی به دعوا، دلایل ادعا، وسیله اجرای آن، مطابق میل مدعی معین می‌شد. اما به زودی نقص آن آشکار گردید و معلوم شد احقاق حق، وسیله خود افراد برخلاف نظم و امنیت و عدالت اجتماعی است. و موجب زورگویی می‌گردد. زورمندان و اقویا همیشه عقیده خود را به ضعفای محکوم می‌کنند و اینان نمی‌توانستند به حق خود برسند.

از این رو مردم وضع قواعدی خود را تابع دستگاه عدالت ساختند و این دستگاه را نیز به دولت واگذار کردند.

این قواعد رأساً حقوقی برای مردم پیش‌بینی نمی‌کند، بلکه شرایط و حفظ و حمایت و اجرای حق را بیان می‌کند. اما به دسترس سخن این قواعد مادی و ماهوی (موجد حق) نبوده، بلکه شکلی و تشریفاتی است که بدین دادرسی مدنی نام گرفته است.

حقوقی که قانونگذار در مقررات مختلف برای اشخاص پیش‌بینی نموده، اگر مورد تضییع و انکار قرار گیرند، در این صورت، مدعی خود بر صورتی که برای احقاق یا شناسایی حق خود، مایل به اقدام باشد، باید مطابق مقررات آئین دادرسی در مراجع صالحه قضاوتی علیه فاعل آن اقامه دعوا نماید. مدعی حق (خواهان) در مقام اقامه دعوا و تعقیب آن، مدعا علیه (خوانده) در مقام دفاع و مرجع صالحه قضاوتی در مقام رسیدگی و صدور رأی، اصول و قواعدی را باید رعایت نمایند که مقررات آئین دادرسی است.

به‌طور کلی اقامه دعوا و مدیریت آن نیازمند علم و تخصص فوق‌العاده است. چنانچه دعوا به مفهوم اعم مطابق قانون اقامه نشود، محاکم قضاوتی مطابق ماده ۳ قانون آئین دادرسی مدنی حق رسیدگی به آن را ندارند، هرچند مدعی حق، محق باشد.

ماده دو قانون مذکور مقرر داشته: «هیچ دادگاهی نمی‌تواند به دعوایی رسیدگی کند مگر این که شخص یا اشخاص ذی‌نفع رسیدگی به دعوا را برابر قانون درخواست نموده باشند». این ماده اشاره به ضرورت ذی‌نفع بودن خواهان و لزوم قانونی بودن شیوه اقامه دعوا دارد.

آئین دادرسی مدنی مجموعه قواعدی است که چگونگی اقامه دعوا و تقدیم ادله از ناحیه

خواهان و هم چنین اقدام دادگاه بعد از طرح دعوا و ابلاغ آن به خواننده و ترتیب دفاع و پاسخ‌گویی خواننده و تشریفات رسیدگی دادگاه و صدور حکم و این که این حکم با چه شرایطی قابل اعتراض است و در چه زمانی قطعیت پیدا می‌کند و هم چنین اجرای حکم را بیان می‌کند.

اینک با حدود ۳۸ سال قضاوت در سمت‌های مختلف قضایی وظیفه خود دانستم که تجربیات علمی و عملی را که در دوران قضاوت و تدریس در دانشگاه آزاد کسب کردم را تهیه نمایم. لذا یکی از بخش‌های تخصصی آئین دادرسی مدنی تحت عنوان دعاوی طاری و ویژگی‌های آن‌ها با زبان ساده حقوقی و مثال‌های متعدد را به عنوان زکات علم و تجربه خود تقدیم بلاق دان می‌نمایم. امیدوارم این خدمت ناچیز تقدیم به بزرگواری باشد که پیام: «هل یستوی العبدین یعلمون و الذین لا یعلمون» را به خوبی دریافت کرده‌اند.

www.ketaboo.ir

فهرست عناوین و مطالب

- ۱- * دعای طاری و ویژگی های آن ها ۱
- ۱- * مقدمه ۱
- ۲- * تقسیم دعای از نقطه نظر شکلی ۲
- ۲- * الف- دعای اصلی ۲
- ۳- * دعای طاری ۳
- ۴- * تعریف دعای طاری در قانون آئین دادرسی مدنی ۳
- ۵- * مثال های ۳
- ۶- * شرایط تحقق دعای طاری ۵
- ۷- * ملاحظه- بنابر نشان عوار را نباید با سبب دعوا اشتباه کرد ۶
- ۸- * آثار دعای ناشر از یک منظر ۸
- ۹- * آثار مهم دعای مرتبط ۱۲
- ۱۰- * رسیدگی دعای مرتبط در یک سفره دادگاه ۱۳
- ۱۱- * اول- مرجع رسیدگی به دعای مرتبط مطابق ماده ۱۰۳ ق.آ.د.م ۱۴
- ۱۲- * تکلیف اعلام دعای مرتبط ۱۷
- ۱۳- * دوم- مرجع رسیدگی به دعای مرتبط موضوع ماده ۸۴ قانون آئین دادرسی مدنی ۱۹
- ۱۴- * رویه عملی در خصوص رسیدگی دعای مرتبط ۱۹
- ۱۵- * تصمیمات دادگاه در خصوص رسیدگی به دعای ضرری ۲۱
- ۱۶- * دادگاه صالح برای رسیدگی به دعای طاری ۲۳
- ۱۷- * عکس العمل های خواننده در قبال دعای خواهان ۲۵
- ۱۸- * سابقه تاریخی دعای متقابل ۲۷
- ۱۹- * تعریف دعای متقابل ۲۷
- ۲۰- * شرایط دعای متقابل ۳۰
- ۲۱- * دوم- شرایط اختصاصی دعای متقابل ۳۱
- ۲۲- * آیا مجلوب ثالث می تواند در قبال دعای جالب، دعای متقابل اقامه کند؟ ۳۳
- ۲۲-۱- * در دعای وارد ثالث که علیه متداعیین دعای اصلی یا یکی از آن ها صورت می گیرد، آیا خوانندگان چنین دعوایی حق اقامه دعای تقابل علیه وارد ثالث را دارند؟ ۳۴

- ۲۳- * تقابل در مقابل تقابل ۳۴
- ۲۴- * دعوای متقابل با دعوای اصلی متحدالمنشأ یا با دعوای اصلی ارتباط کامل داشته باشد... ۳۶
- ۲۵- * دوم- این که بین دعوای اصلی و دعوای متقابل ارتباط کامل وجود داشته باشد ۳۸
- ۲۶- * سوم- این که دعوای متقابل تا پایان اولین جلسه دادرسی اقامه شود ۴۲
- ۲۷- * اولین جلسه دادرسی ۴۳
- ۲۸- * تا پایان اولین جلسه دادرسی ۴۴
- ۲۹- * آیا طرح دعوای متقابل در مرحله واخواهی امکان‌پذیر است ۴۶
- ۳۰- * دعوای متقابل در داوری ۴۷
- ۳۰- ۱- * اول- داوری در قانون آئین دادرسی مدنی ۴۸
- ۳۱- ۱- دوم- دعوای متقابل در قانون داوری تجاری بین‌المللی ۴۹
- ۳۱- ۱- * مسأله دیگری که مطرح شده است، این است که طرح دعوای متقابل از سوی خواننده به عنوان یکی از طرق و وسایل دفاعی اجباری است یا اختیاری؟ ۵۰
- ۳۲- * سوم- داوری در مقررات مرکز داوری اتاق بازرگانی ۵۱
- ۳۳- * چهارم- طرح دعوای متقابل در داوری‌های بین‌المللی ۵۲
- ۳۴- * آئین دادرسی دعوای متقابل ۵۳
- ۳۵- * نحوه رسیدگی دعوای متقابل دادگاه ۵۹
- ۳۶- * اهداف خواننده از اقامه دعوای متقابل ۶۱
- ۳۷- * آثار دعوای متقابل ۶۴
- ۳۸- * مواردی که ادعای خواننده عنوان دعوای متقابل است ۶۷
- ۳۸- ۱- * ادعای تهاثر از سوی خواننده به عنوان دفاع ۶۷
- ۳۸- ۲- * دعوای فسخ- ادعای فسخ به عنوان دفاع ۶۹
- ۳۸- ۳- * ادعای صلح به عنوان دفاع ۶۹
- ۳۹- * فواید دعوای متقابل ۷۰
- ۴۰- * ضررهای دعوای متقابل ۷۳
- ۴۱- * فصل سوم- دعوای اضافی یا دعوای ضمیمه ۷۴
- ۴۲- * شرایط افزایش خواسته ۷۷
- ۴۳- * تفاوت دعوای اضافی و افزایش خواسته ۸۰
- ۴۴- * عدم امکان تغییر بهای خواسته ۸۲
- ۴۵- * نحوه رسیدگی به دعوای اضافی ۸۴
- ۴۶- * ورود شخص ثالث ۸۶
- ۴۷- * شرایط ورود شخص ثالث ۸۸

- ۴۸- * آثار شخص ثالث اصلی ۹۱
- ۴۹- * آثار وارد ثالث تبعی ۹۴
- ۵۰- * موعد اقامه دعوای ورود ثالث ۹۶
- ۵۱- * نحوه اقامه دعوای ورود ثالث ۹۷
- ۵۲- * آئین دادرسی دعوای ورود ثالث ۹۸
- ۵۳- * تفکیک دعوای وارد ثالث ۹۹
- ۵۴- * تبانی و مواضعه برای بردن مال غیر از طریق ورود ثالث مصوب ۱۳۰۷/۵/۳ ۱۰۰
- ۵۵- * رد دعوا یا ابطال دادخواست شخص ثالث ۱۰۱
- ۵۶- * اثر استرداد دادخواست اصلی نسبت به دعوای ورود ثالث ۱۰۱
- ۵۷- * نکته‌های مهم دعوای ورود ثالث ۱۰۱
- ۵۸- * ورود ثالث اعتراض ثالث (موضوع ماده ۴۱۷ ق.آ.د.م) ۱۰۲
- ۵۹- * اعتراض وارد ثالث ۱۰۲
- ۶۰- * انواع مسئولیت ۱۰۹
- ۶۱- * جلب ثالث ۱۱۰
- ۶۲- * انگیزه جلب شخص ثالث ۱۱۲
- ۶۳- * شرایط پذیرش دعوای جلب ثالث ۱۱۳
- ۶۴- * موعد اقامه دعوای جلب ثالث ۱۱۷
- ۶۵- * جلب شخص ثالث در مرحله واخواه ۱۱۸
- ۶۶- * آئین جلب ثالث ۱۱۹
- ۶۷- * موقعیت مجلوب ثالث ۱۲۲
- ۶۸- * تأمین خواسته در جلب ثالث ۱۲۳
- ۶۹- * تفکیک دعوای جلب ثالث از دعوای اصلی ۱۲۳
- ۷۰- * هزینه دادرسی دعوای جلب ثالث ۱۲۴
- ۷۱- * تجدیدنظرپذیری قرار رد دادخواست جلب ثالث ۱۲۴
- ۷۲- * تصمیمات دادگاه در دعوای جلب ثالث در فرض‌های مختلف ۱۲۵
- ۷۳- * جلب ثالث در مرحله تجدیدنظر ۱۳۱
- ۷۴- * اثر استرداد دادخواست دعوا نسبت به دعوای جلب ثالث ۱۳۲
- ۷۵- * نکته‌های مهم در رابطه با دعوای جلب ثالث ۱۳۳
- ۷۶- * اعتراض شخص ثالث ۱۳۸
- ۷۷- * شرایط دعوای اعتراض شخص ثالث ۱۳۹
- ۷۸- * مهلت اعتراض شخص ثالث ۱۴۴

- ۷۹- * اعتراض ثالث اجرایی ۱۴۴
- ۸۰- * اقسام اعتراض شخص ثالث ۱۴۷
- ۸۱- * اعتراض ثالث اصلی عبارت است از اعتراضی که بدون این که پرونده‌ای مطرح رسیدگی باشد، شخصی به عنوان ثالث ابتدائاً به رأیی که سابقاً در پرونده‌ای صادر شده اعتراض می‌نماید. ۱۴۷
- ۸۲- * مرجع صالح برای رسیدگی به دعوای اعتراض ثالث اصلی ۱۴۸
- ۸۳- * تفاوت اعتراض ثالث طاری و اعاده دادرسی طاری ۱۵۱
- ۸۴- * تفاوت اعتراض ثالث اصلی و اعتراض ثالث طاری ۱۵۱
- ۸۵- * دست طرح اعتراض طاری ۱۵۲
- ۸۶- * لازمه رسیدگی به اعتراض طاری ۱۵۲
- ۸۷- * تأثیر دعوای اعتراض ثالث بر اجرای حکم ۱۵۳
- ۸۸- * الغاء دعاوی قضایی از رأی معترض عنه در دعوای اعتراض ثالث ۱۵۴
- ۸۹- * روش عملی رسیدگی به دعوای اعتراض ثالث ۱۵۴
- رسیدگی ماهوی به دعوای اعتراض ثالث ۱۵۵
- ۹۰- اعتراض ثالث و اجرای حکم معترض عنه ۱۵۷
- ۹۱- اعتراض ثالث بعد از اجرای حکم ۱۵۸
- ۹۲- تمرین عملی ۱۵۹
- ۹۳- پرسش و پاسخ مربوط به دعاوی طاری ۱۶۴
- ۹۴- * نکته- خواسته دعوای طاری با خواسته دعوای اصلی، باید متحدالمنشأ باشد و یا با یکدیگر ارتباط کامل داشته باشد و آلا تابع قواعد دعاوی طاری نیست و نمی‌توان آن‌ها را توأماً مورد رسیدگی قرار داد. ۱۸۲
- ارتباط دعاوی با منشأ واحد ۱۸۷
- منابع و مآخذ ۱۹۷